

INTERVIEW
UITGELICHT

28 jaar was hij bassist bij Rowwen Hèze. Op z'n vijftigste besloot Jan Philipsen te sterven als idealist. Hij werd fulltime vrijwilliger en schrijver over het identiteitsgevecht van trotse 'boerenpummels'.

Sterven als idealist

Ieder mens wordt geboren als idealist, maar het leven dwingt ons een realist te worden. Ik wil ook weer sterven als idealist. Ik heb momenteel geen relatie en geen kinderen, dus veel bewegingsvrijheid en weinig verantwoording. Ik durf de financiële risico's te nemen die bij onafhankelijkheid horen, omdat ik niet hecht aan materiële rijkdom. Het gaat om de sporen die je achterlaat op deze wereld. Sporen van empathie, van tradities, van wijsheid en van historisch besef.

Ik ben fulltime vrijwilliger bij Vluchtelingenwerk Nederland en bij tal van organisaties die waken over de cultuur en de historie van Noord-Limburg. Ik wil de verhalenverteller zijn, de *Heraut van de Peel*. Ik vertel over de geschiedenis van het land, over de strijd van de mensen op deze arme zandgronden, over het belang van identiteit en eigenwaarde. In de Randstad mogen ze ons boeren noemen, maar wij zijn trotse boeren. Ik heb 28 jaar bas gespeeld bij Rowwen Hèze. Fantastische jaren. Die band, die vriendschappen hebben me gevormd. En niet alleen mij, hele generaties jeugd uit Noord-Limburg hebben zich opgetrokken aan ons succes. We hebben ze zelfvertrouwen gegeven. Als puber stond ik zelf eel keer bij een concert van Normaal en telkens kwam ik thuis met een enorme lading nieuwe energie. Fuck het westen, fuck de Randstad, ook het platteland telt mee. Natuurlijk was aanvankelijk het doel met Rowwen Hèze veel feesten en plezier maken. *Money for nothing, chicks for free*. Maar ik ben gaudewag gaan beseffen dat we zoveel meer waren dan zes muzikanten, we waren veertig zangers, Robin Hoods van de Noord-Limburgse identiteit. Ik was zelf een klein en verlegen boerenzoonnetje uit Evertsoord, een gat van 250 inwoners. Jarenlang heb ik tegen mijn afkomst gevochten, tegen het benauwende van een boerendorp. Onze lagere school telde 21 leerlingen. Tot m'n twaalfde was mijn wereld twee vierkante kilometer

groot. Toen ik de eerste dag naar de LTS in Horst ging, had ik pleinvrees, zo groot vond ik het schoolplein. Ergens diep van binnen wilde ik uitbreken, de wereld verkennen. Met de gitaar als ladder ben ik als het ware uit het gat Evertsoord gekropen. Ik heb veel te danken aan Rowen Hèze, ik heb er geleerd over mijn verlegenheid heen te stappen. Ik was misschien niet de beste basissist van de wereld, maar ik stond altijd met rechte rug op het podium. Ik speelde met enorm veel plezier en voelde mezelf groeien van leerie naar kwartje. Een band duur je ook, net als in een gezin, concessies te doen. Het geluk van de band is belangrijker dan jouw persoonlijke geluk. Misschien was ik op sommige punten filosofischer dan de rest, maar het kwam niet in me om op zelf teksten of onderwerpen voor liedjes aan te dragen. Dat liet ik aan Jack (Poels, red.). Je morrelt niet aan een instituut. Daarentegen kon ik wel af en toe flink mopperen. Democratische besluiten zijn niet altijd de beste, de macht van de meerderheid hoeft niet altijd tot de wijste beslissingen te leiden. Daar kan ik wel eens lang over doormeren. Tot de rest riep: 'Flip, zo is het genoeg geweest'.

Irakees

Voor alle duidelijkheid, dat is nooit de reden geweest om op m'n 50ste een nieuwe afslag te nemen. Ik had gewoon een andere stip aan de horizon. Zoals ik al zei, ik wil sterven als idealist. Me inzetten voor mensen die het moeilijk hebben, zoals mijn Irakense vriend die vluchtte voor IS en die ik wekelijks begeleid. Zijn lijf is weliswaar in Sevenum, maar zijn hoofd is bij zijn familie in Irak. Een vreselijke spagaat. Dat zijn de dingen die ik wil beschrijven, de verhalen die ik wil vertellen. Zoals ik dat ook doe met allerlei cultureel-historische projecten en mijn boeken. Het eerste boek, over de echte Rowen Christiaan Hesen uit 1853, is in wezen het verhaal van de ploeterende Peelmens, knokkend als kwartiermaker voor ons. Het manu-

A black and white photograph of a man with glasses, wearing a denim jacket and jeans, sitting on a large, dark, angular metal sculpture. The sculpture consists of a rectangular base and a tall, thin, cylindrical structure with a flat top. The man is sitting on the base, leaning back against the cylinder. The background shows a vast, open landscape with a line of trees and a cloudy sky.

„Ik vertel over het land, de strijd van de mensen op deze arme zandgronden, over het belang van eigenwaarde. Fuck de Randstad, ook het platteland telt mee.” FOTO STEFAN KOOPMANS

DOOR RON BUITENHUIS

Ik weet, een schrijver zonder boek is als een cowboy zonder paard, maar toch durf ik me nu al zonder schaamte een schrijver te noemen.

Jan Philipsen

sen over het belang van cultureel erfgoed. Dat kan ook iets kleins zijn, zoals het taalverschil tussen Sevenum en Horst. In Sevenum spreekt een ouder iemand uit respect met 'ge' aan. In Horst is 'ge' geen beleefdheidsvorm, daar zeggen ze zelfs 'ge' tegen een muis. In Horst hebben ze de taal niet nodig hebben om respectvol te zijn. Ze zijn het al van nature. Ik hou van taalontledingen. De muziek van Rowwen Hèze werd vaak vergeleken met de tex-mex van Los Lobos. Hubert van Hoof van LI noemde ons daarom stevast Los Limbos. Limbo werd gaandeweg een geuzennaam.

Limbo
Kortgeleden ontdekte ik dat limbo ook staat voor het 'nevenportaal' van de hemel. De plek waar volgens de katholieke kerk doodgeboren, ongedoopte baby's terechtkomen. Zeg maar een soort reservehemel. Als band waren we ook hemelbestormers. Zelf ben ik zeker niet van God los. Ook niet na de dood van m'n

broer Ger. Hij was 26 toen hij in 1983 zelfmoord pleegde. Tot op de dag van vandaag weet ik niet waarom. Ik begrijp zijn beslissing niet, maar ik accepteer deze wel. Natuurlijk heeft zoiets enorme invloed op je leven. Misschien ben ik daardoor wel die eigenzinnige, typische man geworden. Hij was m'n oudste broer; ik keek tegen hem op. Zijn dood was in ieder geval een van de prikkels om m'n 50ste heb leven nog intenser te gaan leven. Het roer om te gooien, mijn idealen wat te maken. Ger was ook muzikant, hij speelde accordeon. De eerste plaatopnames van Rowwen Hèze zijn nog met zijn instrument ingespeeld. Zelf ben ik niet met de dood bezig, ik heb nog veel te veel dingen te doen. Maar wanneer het ooit zover is, mogen ze m'n as uitstrooien in Evertsoord. Hoe zeer ik er vroeger van weg vluchtte, hoe meer ik nu besef dat daar de wortels van mijn zijn liggen. En wat is er mooier dan een boerenzoon die als 'bemesting' terugkeert in de grond van zijn voorvaders.

„Mijn broer was 26 toen hij zelfmoord pleegde. Tot op de dag van vandaag weet ik niet waarom. Natuurlijk heeft zoiets enorme invloed op je leven. Misschien ben ik daardoor wel die eigenzinnige, typische man geworden.“

Jan Philipsen